

LXVII.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Tilveiebringelse af Boliger for de mindre For- muende i Kjøbstæderne, der ere husvilde.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 19de Mai 1873.)

Medens det foreliggende Lovforslag efter sin Titel nærmest maatte antages at angaa Tilveiebringelsen af Boliger for Husvilde i Kjøbstæderne, gaar dets Indhold i Virkeligheden ud paa at hjemle en Ret for visse Klasser af Borgere til at fordrø sig funde og bekvent beliggende Boliger anviste af Kommunen for et Vederlag, der ikke maa overstige en vis Andel af deres Indtægter. At nu Tilveiebringelsen af funde, billige og nogenlunde bekvent beliggende Boliger for den mindre bemidlede Del af Befolkningen er et formaal, hvis Fremme i høi Grad maa interessere Almenheden, er vistnok ubestrideligt. Bevidstheden derom har ogsaa vist sig meget levende i Hovedstaden, hvor der har dannet sig forskellige Foreninger, som paa en heldbringende Maade og i et temmelig stort Omfang have virket i dette humane Diemed, — hvorvel der i Udvalget er delte Meninger om det Rette i at lægge Arbejderboligerne i Hovedstadens Udtaanter, — ligesom ogsaa Kommunens Bestyrelse ved forskellige Leiligheder har vist at have et aabent Die derfor. Men ved Lov at paalægge Kommunerne en Forpligtelse til at skaffe saadanne Boliger til dem, der godtgjøre ikke at have kunnet erholde dem for en vis Andel af deres Indtægter, vilde efter Udvalgets Flertals (Kruze, L. Larsen, Lybye, S. Petersen og Rimestad) Mening være uberettiget og i høi Grad betænkelig. Et saadant Princip har heller ingenstunde været anerkjendt i den hidtilværende Lovgivning. Loven af 4de Juli 1850, hvorpaa Tanken nærmest maatte ledes, gaar kun ud paa at give Landkommunerne en Ret til at fordrø ufrivillig Afstaaelse af Grund til Opsøvelse af Boliger til Husvilde, der ikke mangle Gøne til at svare den i Egnen sædvanlige Husleie; men den indeholder Intet om, at der skulde tilkomme de Husvilde nogen Ret overfor Kommunen til at

fordrø sig Bolig anvist. Deimod er det vistnok af Administrationen i forskellige Udtalelser (sfr. navnlig Rancellieirfulare 24de September 1805, Indenrigsministeriets Skrivelse af 9de Juni 1852 og 13de Juli s. A.) forudsat, at der paahviler Soggenes Bestyrelser en Forpligtelse overfor husvilde Personer og Familier, men, vel at mærke, kun til at forskaffe dem Husly, ikke til at skaffe dem en Bolig af en vis god Bestaaffenhed, og kun for den i Egnen gængse Betaaling, ikke for et vist i Forhold til deres Indtægter ansat, lavt Vederlag. For Kjøbstæderne har end ikke denne begrændsede Forpligtelse været anerkjendt, i alt Fald ikke udtalt, idet det har været antaget, at der ikke var følt nogen Trang dertil (sfr. Motiverne til den provisoriske Forordning af 5te Mai 1848, der ligger til Grund for Loven af 4de Juli 1850, i Departementstidenden 1848 Pag. 97, og Rancellieirskrivelse af 13de April 1844). For Kjøbenhavn er der givet et Reskript af 17de Mai 1814, hvorefter Fattigvæsenet, saavidt muligt, skulde skaffe Lokaler til Husvilde, hvilke imidlertid, saa længe de benyttede det dem saaledes anviste Husly, skulde anses som Almisfelemmer. Det Høieste, hvorom der nu efter Udvalgets Flertals Mening kunde være Spørgsmaal, var at søge det Princip, som Administrationen saaledes har hævdet for Landets Bedkommende, oversført paa Kjøbstæderne. Saa længe der imidlertid ikke viser sig nogen bestemt Trang dertil, vilde man dog finde dette utilraadeligt, og det er ikke Udvalgets Flertal bekjendt, at en saadan Trang er følt.

Udvalgets Mindretal (Lange, P. Peder- sen, Winther og Zahle) samstemmer ikke med Flertallets foranstaaende Betragtninger om Grændsen for de Forpligtelser, der skulde paalægges Kom-